

**ДО УВАГИ СТУДЕНТІВ! ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ
СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 8 ВАМ НЕОБХІДНО:**

Опрацювати питання винесені на семінарське заняття в залежності від обраного вами рівня:

1.1 Для задовільного рівня достатньо просто відповідей на п'ять питань викладених в плані семінарського заняття

1.2 Для достатнього та високого рівня вам необхідно:

➤ **виконати реферат** по одній з запропонованих тем або виконати дослідницьку роботу (див. вимоги до реферату наведені в Додатку 1);

➤ **створити презентацію** (не менше 10 слайдів, не рахуючи титульного та останнього слайда) відповідно до обраного питання. Рекомендовано ознайомитися з вимогами до створення презентації за посиланням <http://www.hmapo-pedagogics.kh.sch.in.ua/news/id/12>

2. Пройти онлайн тест за посиланням яке буде надіслано вам в чат відеоконференції

Реферат та презентація повинні містити титульну сторінку, де необхідно зазначити наступне:

**Реферат/Презентація
до семінарського заняття № ____
з дисципліни «Організація судових та правоохоронних органів»
на тему: «_____»
виконав (-ла) студент-(ка) групи П - __**

(ПІБ)

Оцінка буде виставлятися з урахуванням повноти відповіді, правильності, охайності в оформленні.

Тема дисципліни: Конституційний Суд України

Семінарське заняття 8

Тема: Організація діяльності Конституційного Суду України

План

1. Охарактеризуйте статус Конституційного Суду України. Визначте його склад і повноваження
2. Визначте та охарактеризуйте порядок призначення суддів Конституційного Суду. Охарактеризуйте вимоги та повноваження судді Конституційного Суду.
3. Проаналізуйте організацію діяльності Конституційного суду України
4. Охарактеризуйте особливості провадження у справах у Конституційному Суді України
5. Визначте та охарактеризуйте акти Конституційного Суду

Література

Базова:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (зі змінами і доповненнями).
2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 року // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – 1402-VIII (зі змінами і доповненнями).
3. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – 2136-VIII (зі змінами і доповненнями).

Допоміжна

1. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посіб. у схемах / А.В. Лапкін. - Вид. 7-ме, змін. і допов.- Х.: Право, 2018. – 166 с.
2. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. : у 2 ч. / Л. М. Москвич, І. В. Назаров, О. О. Овсяннікова та ін. ; за ред. Л. М. Москвич. – Х. : Право, 2016. – 243 с.

Ключові поняття

Конституційний Суд, конституційна юрисдикція, сенат, колегія, постійні комісії, секретаріат

Рекомендовані реферати

1. Конституційний Суд України і його роль у забезпеченні верховенства Конституції
2. Конституційний суд України: проблеми забезпечення незалежності
3. Проблемні аспекти виконання рішень конституційного суду України
4. Конституційна юрисдикція. Проблеми Конституційного Суду в Україні

Питання для актуалізації пізнавальної діяльності студентів:

1. В чому полягає завдання Конституційного Суду?
2. Яка кількість суддів Конституційного Суду України?
3. На який строк призначається суддя Конституційного Суду?
4. Які органи утворюються при Конституційному Суді України
5. Назвіть вимоги до судді Конституційного Суду України

Дослідницька робота

1. Проблеми конституційного правосуддя в Україні
2. Проблеми інституційної незалежності Конституційного Суду України
3. Конституційний Суд у світлі судової реформи в Україні

Методичні рекомендації

При відповіді на *перше питання* слід зазначити що Конституційний Суд України - єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Завдання його полягає в гарантуванні верховенства Конституції як Основного Закону держави на всій території України.

Відповідно до ст. 1 ЗУ «Про КСУ» - Конституційний Суд України є органом конституційної юрисдикції, який забезпечує верховенство Конституції України, вирішує питання про відповідність Конституції України законів України та у передбачених Конституцією України випадках інших актів, здійснює офіційне тлумачення Конституції України, а також інші повноваження відповідно до Конституції України.

Згідно з ст. 7 ЗУ «Про Конституційний Суд України» до повноважень Суду належить:

1) вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів України та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

2) офіційне тлумачення Конституції України;

3) надання за зверненням Президента України або щонайменше сорока п'яти народних депутатів України, або Кабінету Міністрів України висновків про відповідність Конституції України чинних міжнародних договорів України або тих міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов'язковість;

4) надання за зверненням Президента України або щонайменше сорока п'яти народних депутатів України висновків про відповідність Конституції України (конституційність) питань, які пропонуються для винесення на всеукраїнський референдум за народною ініціативою;

5) надання за зверненням Верховної Ради України висновку щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту в межах, визначених статтями 111 і 151 Конституції України;

6) надання за зверненням Верховної Ради України висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України;

7) надання за зверненням Верховної Ради України висновку про порушення Верховною Радою Автономної Республіки Крим Конституції України або законів України;

8) вирішення питань про відповідність Конституції України та законам України нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим за зверненням Президента України згідно з частиною другою статті 137 Конституції України;

9) вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів України (їх окремих положень) за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України.

Склад Суду становить 18 суддів Конституційного Суду. Президент України, Верховна Рада України та з'їзд суддів України призначають по шість суддів Конституційного Суду.

Для відповіді на **друге питання** перш за все треба зазначити що відповідно до ст. 148 Конституції України та ст. 11 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» - суддею Конституційного Суду може бути громадянин України, який володіє державною мовою, на день призначення досяг сорока років, має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ятнадцять років, високі моральні якості, є правником із визнаним рівнем компетентності.

Суддя Конституційного Суду має відповідати критерію політичної нейтральності. Суддя не може належати до політичних партій чи професійних спілок, публічно виявляти прихильність до них, брати участь у будь-якій політичній діяльності.

Суддею Конституційного Суду, зокрема, не може бути призначена на посаду особа, яка на день призначення:

- 1) є членом або обіймає посаду в політичній партії, іншій організації, яка має політичні цілі або бере участь у політичній діяльності;
- 2) є обраною на виборну посаду в органі державної влади чи органі місцевого самоврядування, має представницький мандат;
- 3) бере участь в організації або фінансуванні політичної агітації чи іншої політичної діяльності.

Суддя Конституційного Суду не може суміщати свою посаду з будь-якою іншою оплачуваною роботою/посадою.

Відбір кандидатур на посаду судді Конституційного Суду на конкурсних засадах щодо осіб, яких призначає Президент України, здійснює конкурсна комісія, яку створює Президент України.

За результатами конкурсного відбору Президент України видає указ про призначення на посаду судді Конституційного Суду.

Президент України призначає особу на посаду судді Конституційного Суду не пізніше трьох місяців із дня припинення повноважень або звільнення з посади судді Конституційного Суду, якого призначив Президент України.

Суддя Конституційного Суду призначається на дев'ять років без права бути призначеним повторно.

Відповідно до ст. 20 ЗУ «Про Конституційний Суд України» повноваження судді Конституційного Суду припиняються у разі:

- 1) закінчення строку його повноважень;
- 2) досягнення ним сімдесяти років;
- 3) припинення громадянства України або набуття ним громадянства іншої держави, що встановлено в порядку, визначеному законом;
- 4) набрання законної сили рішенням суду про визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим, визнання недієздатним або обмежено дієздатним;
- 5) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього за вчинення ним злочину;
- 6) смерті.

Підставами для звільнення судді Конституційного Суду України з посади є:

- 1) неспроможність виконувати свої повноваження за станом здоров'я;
- 2) порушення ним вимог щодо несумісності;
- 3) вчинення ним істотного дисциплінарного проступку, грубе чи систематичне нехтування своїми обов'язками, що є несумісним зі статусом судді Суду або виявило його невідповідність займаній посаді;
- 4) подання ним заяви про відставку або про звільнення з посади за власним бажанням.

Рішення про звільнення з посади судді Конституційного Суду України Суд ухвалює щонайменше двома третинами від його конституційного складу.

При формуванні відповіді на *третє питання* необхідно зазначити що у складі Суду діють Велика палата, два сенати та шість колегій.

Велика палата, сенати, колегії у межах визначених цим Законом повноважень щодо конституційного провадження діють як Конституційний Суд. Представницькі, організаційні, розпорядчі функції здійснюють Голова Суду, заступник Голови Суду, секретарі колегій. Велика палата, Сенат, Колегія мають статус органів Суду.

Сенат діє у складі дев'яти суддів Конституційного Суду.

Якщо кількість суддів Конституційного Суду є меншою за 18, Сенат є повноважним за умови участі в ньому щонайменше шести суддів Конституційного Суду.

Склад сенатів формується на спеціальному пленарному засіданні Конституційного Суду шляхом жеребкування.

Персональний склад сенатів затверджується постановою Конституційного Суду.

Сенат розглядає справи за участю щонайменше шести суддів Конституційного Суду.

На засіданнях сенатів головує відповідно Голова Конституційного Суду та заступник Голови Конституційного Суду, а у разі їх відсутності - старший за віком Суддя, що входить до складу відповідного Сенату.

Сенати утворюються у порядку, встановленому Регламентом.

Сенат розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) законів України (їх окремих положень) за конституційними скаргами, а також інші питання, визначені ЗУ «Про КСУ».

Колегія діє у складі трьох суддів Конституційного Суду.

Суд на спеціальному пленарному засіданні шляхом жеребкування утворює в межах сенатів колегії в порядку, встановленому Регламентом.

Один і той самий Суддя не може входити на постійній основі до складу кількох колегій.

Суд затверджує персональний склад Колегії постановою.

До повноважень Колегії належить вирішення питань щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням, конституційним зверненням, конституційною скаргою.

Допоміжними органами Суду з питань організації його внутрішньої діяльності є постійні комісії.

Науково-консультативна рада утворюється при Конституційному Суді з числа висококваліфікованих фахівців у сфері права для підготовки наукових висновків з питань діяльності Конституційного Суду, що потребують наукового забезпечення.

Секретаріат Суду (далі - Секретаріат) здійснює організаційне, аналітичне, юридичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Суду.

Для характеристики провадження у справах у Конституційному Суді України (*четверте питання*) студентам слід звернутися до положень Глави 9, 10 ЗУ «Про Конституційний Суд України».

Відповідно до вище зазначених норм питання щодо відкриття конституційного провадження у справі вирішуються на засіданнях колегій, сенатів, Великої палати.

Ухвалу про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням, конституційним зверненням постановляє:

1) Колегія;

2) Велика палата - у разі незгоди з ухвалою Колегії про відмову у відкритті конституційного провадження у справі.

Ухвалу про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою постановляє:

1) Колегія;

2) Сенат - у разі незгоди з ухвалою Колегії про відмову у відкритті конституційного провадження у справі, постановленою неодностайно.

Ухвалу про відкриття конституційного провадження у справі або про відмову у відкритті конституційного провадження у справі Колегія постановляє не пізніше одного місяця з дня визначення Судді-доповідача. Зазначений строк може бути подовжено на засіданні Великої палати за клопотанням Судді-доповідача чи головуючого в Сенаті.

Дату розгляду справи Сенатом, Великою палатою визначає відповідно Голова Суду, заступник Голови Суду.

Суб'єкт звернення має бути повідомлений про відкриття конституційного провадження у справі в десятиденний строк з дня постановлення ухвали про відкриття конституційного провадження у справі.

В *п'ятому питанні* слід звернутись до положень статті 83 ЗУ «Про Конституційний Суд України», відповідно до даної статті Суд ухвалює рішення, надає висновки, постановляє ухвали, видає забезпечувальні накази. Акти з питань, не пов'язаних із конституційним провадженням, Суд ухвалює у формі постанови.

Рішення Суду ухвалює:

1) Велика палата - за результатами розгляду справ за конституційними поданнями щодо конституційності законів України та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та щодо офіційного тлумачення Конституції України, а також за результатами розгляду справ за конституційними скаргами у разі відмови Сенату в розгляді справи за конституційною скаргою на розсуд Великої палати;

2) Сенат - за результатами розгляду справ за конституційними скаргами.

Висновок Суду надає Велика палата у справах щодо:

1) відповідності Конституції України чинних міжнародних договорів України або тих міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов'язковість;

2) відповідності Конституції України (конституційності) питань, які пропонуються для винесення на всеукраїнський референдум за народною ініціативою;

3) додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпичменту;

4) відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України;

5) порушення Верховною Радою Автономної Республіки Крим Конституції України або законів України;

6) відповідності нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим Конституції України та законам України.

Для вирішення питань, пов'язаних із відкриттям, відмовою у відкритті, закриттям провадження у справі, іншими процесуальними діями, клопотаннями, процедурою розгляду справ, Суд постановляє відповідні ухвали.

Суд ухвалює рішення і надає висновок іменем України.

Суд ухвалює рішення, надає висновок на закритій частині пленарного засідання Сенату, Великої палати поіменним голосуванням суддів Конституційного Суду, які розглядали справу. Пропозиції суддів Конституційного Суду до проекту рішення чи висновку ставляться на голосування у порядку надходження. Під час ухвалення рішення, надання висновку Суддя не має права утримуватися від голосування.

Рішення і висновки Суду підписують окремо судді Конституційного Суду, які голосували на їх підтримку, і судді Конституційного Суду, які голосували проти. Рішення чи висновок Суду є остаточним і не може бути оскарженим. Суддя Конституційного Суду обов'язково підписує рішення чи висновок Суду. Суд надсилає рішення, висновок учаснику конституційного провадження не пізніше наступного робочого дня після ухвалення рішення чи надання висновку.

Додаток 1

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

Метою написання реферату є підтвердження рівня опанування слухачами основних положень з обраної тематики, демонстрація знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки.

Структура реферату:

- ✓ **титульна сторінка;**
- ✓ **зміст (включаючи план, який повинен розкривати всю суть теми);**
- ✓ **вступ (має бути обґрунтовано значення обраної теми);**
- ✓ **основна частина (розкривається тема реферату шляхом висвітлення основних питань);**
- ✓ **висновки (вони мають логічно пов'язуватися із змістом викладеного матеріалу);**

- ✓ список використаної літератури (необхідно розміщувати в алфавітному порядку, якщо при виконанні реферату використовувалися нормативні документи їх необхідно розміщувати на початку списку);
- ✓ додатки (не обов'язково, але за можливості можна додати документи, схеми тощо).

Вимоги до оформлення реферату.

Обсяг реферативної роботи має складати – 10-15 сторінок. До загального обсягу роботи не входять додатки та список використаних джерел.

Робота має бути надрукована з дотриманням стилістичних і граматичних норм. У тексті обов'язково повинні бути посилання на літературу та інші джерела, що використовувалися при підготовці реферату. Посилання на літературне джерело ставиться у квадратних дужках вказується його порядковий номер у списку літератури та конкретна сторінка, наводиться цитата, точні цифри, дані, наприклад [8, с. 179].

Текст реферативної роботи викладається державною мовою на стандартних аркушах формату А-4 (210 x 297).

Робота друкується шрифтом Times New Roman, 14 кеглем;

вирівнювання - "За шириною";

міжрядковий інтервал "Полуторний" (1,5 Lines);

абзацний відступ – п'ять знаків (1,25 см);

верхнє і нижнє поле – 2 см., ліве – 2 см, праве – 1 см.

Абзацний відступ має бути однаковим у всьому тексті і дорівнювати п'яти знакам (1,25 см).

Розділи та підрозділи мають містити заголовки, які належить точно відтворювати у змісті. Заголовки розділів, як правило, розміщують посередині рядка. Назви розділів друкують великими літерами без розділових знаків у кінці, без підкреслень. Заголовки розділів слід починати з належного відступу.

Нумерація сторінок має бути наскрізною. Порядковий номер сторінки позначають арабською цифрою і *проставляють у правому верхньому куті сторінки.* Титульний аркуш включається до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінки на титульному аркуші, як правило, не проставляють. Розділи слід нумерувати також арабськими цифрами.

Ілюстративний матеріал – малюнки, графіки, схеми тощо слід розміщувати в додатках. На кожний ілюстративний матеріал мають бути посилання в тексті.

Викладач: Бубнієнкова О.О.

Модульний контроль № 1

ТЕРМІН ВИКОНАННЯ ДО 02.11.2021 р.

До уваги студентів! Для опрацювання модульного контролю вам рекомендовано:

Дати відповідь на чотири питання, в залежності від варіанту, та надіслати їх на перевірку.

Для задовільного рівня достатньо просто відповідей за опрацьованим матеріалом

Для достатнього та відмінного рівня вам додатково рекомендовано дати відповідь на питання вашого варіанту **позначене ***.

Виконані роботи мають містити титульну сторінку, де необхідно зазначити наступне:

Модульний контроль № 1
з дисципліни «Організація судових та правоохоронних органів »
Варіант № ___
студента-(ки) групи П - ___

(ПІБ)

Оцінка буде виставлятися з урахуванням повноти відповіді, правильності, сучасності підібраних матеріалів та охайності в оформленні (**вимоги до оформлення наведені в Додатку 1**).

Номер варіанту визначається першою літерою прізвища студента відповідно до наведеної таблиці:

Варіант № 1	А, Д, З	1. Охарактеризуйте правоохоронну діяльність: поняття, сутність та основні ознаки. 2. Визначте та проаналізуйте спеціалізація судів 3. Охарактеризуйте повноваження голови апеляційного суду, заступника голови апеляційного суду 4. Охарактеризуйте повноваження судді Верховного Суду 5* Сутність судової влади як особливої сфери державної діяльності
Варіант № 2	Г, К, Ф	1. Проаналізуйте основні ознаки судової влади. Поширення юрисдикції судів в Україні 2. Визначте та охарактеризуйте статус суддів 3. Охарактеризуйте порядок утворення і склад Вищого антикорупційного суду 4. Охарактеризуйте рішення і висновки Конституційного

		Суду України 5* Суд присяжних: досвід і проблеми
Варіант № 3	Б, С, Ш	1. Визначте та охарактеризуйте принципи правосуддя 2. Визначте та охарактеризуйте суддівське самоврядування 3. Визначте та охарактеризуйте організація роботи окружних судів 4. Проаналізуйте законодавство про судоустрій України 5* Суддівське самоврядування в Україні
Варіант № 4	В, Х	1. Визначте та охарактеризуйте завдання суду 2. Охарактеризуйте окружний (місцевий загальний) суд як суд першої інстанції. Повноваження, склад і структура 3. Охарактеризуйте Верховний Суд як найвищий суд в системі судоустрою України 4. Проаналізуйте провадження у справах в Конституційному Суді України 5* Порівняння інституту присяжних в Україні та світі
Варіант № 5	Є, М, Т	1. Визначте та охарактеризуйте органи, що здійснюють правоохоронну діяльність, їх загальна характеристика. 2. Визначте та охарактеризуйте систему судоустрою України 3. Охарактеризуйте порядок утворення і ліквідація суду 4. Визначте та охарактеризуйте повноваження, вимоги та порядок обрання судді апеляційного суду 5* Судова реформа в Україні
Варіант № 6	І, Ч	1. Визначте поняття судової влади та її співвідношення з іншими гілками влади 2. Охарактеризуйте колегіальний та одноособовий розгляд справ 3. Визначте та охарактеризуйте загальні та спеціалізовані апеляційні суди 4. Охарактеризуйте статус Конституційного Суду України, його склад і повноваження 5* Проблеми реалізації права на апеляційне оскарження
Варіант № 7	Щ, Н, Ц	1. Охарактеризуйте здійснення правосуддя виключно судами. Участь народу у здійсненні правосуддя 2. Охарактеризуйте повноваження судді окружного (місцевого загального) суду 3. Охарактеризуйте вищі спеціалізовані суди, їх повноваження і склад 4. Визначте та охарактеризуйте склад та структуру Верховного Суду 5* IP-суд і актуальні проблеми у сфері права інтелектуальної власності
Варіант № 8	П, Р	1. Визначте та охарактеризуйте джерела курсу “Організація судової та правоохоронної діяльності

		<p>2. Охарактеризуйте поняття та види судових рішень</p> <p>3. Проаналізуйте розгляд справ окружним адміністративним та господарським судом</p> <p>4. Охарактеризуйте порядок утворення і склад Вищого суду з питань інтелектуальної власності</p> <p>5* Особливості статусу суддів вищого антикорупційного суду</p>
Варіант № 9	Л, Ю, Я	<p>1. Проаналізуйте принципи побудови системи судоустрою</p> <p>2. Охарактеризуйте повноваження судді, голови, заступника голови вищого спеціалізованого суду</p> <p>3. Охарактеризуйте повноваження апеляційних судів</p> <p>4. Охарактеризуйте організацію діяльності Конституційного суду України</p> <p>5* Проблематика правового регулювання Верховного Суду</p>
Варіант № 10	У, О, Ж,	<p>1. Охарактеризуйте повноваження Голови окружного (місцевого загального) суду</p> <p>2. Визначте предмет та систему дисципліни “Організація судових та правоохоронних органів”, її місце серед інших юридичних дисциплін.</p> <p>3. Проаналізуйте порядок призначення суддів Конституційного Суду. Визначте вимоги та повноваження судді Конституційного Суду</p> <p>4. Охарактеризуйте порядок обрання Голови, заступника Голови Верховного Суду</p> <p>5* Конституційний суд України: проблеми забезпечення незалежності</p>

Виконані завдання в **форматі .doc (ворд)** надсилайте на перевірку на пошту:

bubnenkova.work@gmail.com

Додаток 1

Модульна робота викладається державною мовою на стандартних аркушах формату А-4 (210 x 297).

Робота друкується шрифтом Times New Roman, 14 кеглем;

вирівнювання - “За шириною”;

міжрядковий інтервал “Полуторний” (1,5 Lines);

абзацний відступ – п’ять знаків (1,25 см);

верхнє і нижнє поле – 2 см., ліве – 2 см, праве – 1 см.

Абзацний відступ має бути однаковим у всьому тексті і дорівнювати п’яти знакам (1,25 см). Нумерація сторінок має бути наскрізною. Порядковий номер

сторінки позначають арабською цифрою і проставляють у правому верхньому куті сторінки.